

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
НҰР-МҰБАРАК ЕГИПЕТ ИСЛАМ МӘДЕНИЕТІ УНИВЕРСИТЕТІ
ИСЛАМ ІЛІМДЕРІ ФАКУЛЬТЕТІ
ДІНТАНУ КАФЕДРАСЫ**

БЕКІТЕМІН

Қабылдау комиссиясының
төрағасы, проректор
PhD, Е. Онгар

« 02 » 2025 ж.

**6B02202-«Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы 2025

Шығармашылық емтихан бағдарламасы Дінтану кафедрасында дайындалып, кафедра отырысында талқыланды.

Дінтану кафедрасының мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 10 « 02 » 05 2025 ж.

Кафедра меңгерушісі: А.А. Рыскиева

«БВ02202-Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихан өткізу туралы

I. Жалпы ережелер

Осы Арнайы немесе шығармашылық емтихандарды өткізу қағидалары (бұдан әрі - шығармашылық емтихан) Дінтану білім беру бағдарламасына түсетін талапкерлер үшін өткізіледі.

Шығармашылық емтиханның мақсаты талапкерлердің шығармашылық қабілеттерінің және шығармашылық; бағыттағы кәсіптерді меңгерудегі тұлғалық алғышарттарының болуын тексеру.

Шығармашылық емтихан 2023 жылдың 8-15 шілде аралығында өткізіледі.

Білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихандарды өткізу нысаны мен мазмұны жоғары оқу орнымен дербес анықталады.

Шығармашылық емтиханды ұйымдастыру және өткізу үшін университет ректорының бұйрығымен бекітілетін пәндік комиссиялар құрылады.

Шығармашылық емтихандардың кестесін (пәннің атауы, күні, уақыты және өткізілетін орны, кеңестер, нәтижелерді жариялау күні) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттар қабылдау басталғаннан кейін кешіктірілмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

Шығармашылық емтихан 45 баллдық жүйе бойынша бағаланады. Шығармашылық емтиханның нәтижесі бойынша, олардың сәтті өткенін растайтын ең төменгі балл саны – 15 балл.

Бірінші шығармашылық емтиханда белгіленген балл санынан кем алған талапкерлер келесі емтиханға жіберілмейді.

II. Шығармашылық емтиханды қабылдау тәртібі

Шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жіберуді және емтиханды өткізу кезінде осы қағидаларды сақтауды қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы және оның орынбасары, емтиханды өткізуге тартылған арнайы кезекшілер, техникалық хатшылар қамтамасыз етеді.

Шығармашылық емтиханды өткізу кезінде аудиторияда бөтен тұлғалардың болуына жол берілмейді.

Талапкер шығармашылық емтиханға кестеде көрсетілген мерзімде келеді. Талапкер аудиторияға емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын жіберіледі.

Талапкер шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жеке басын куәландыратын құжатты және құжаттарын қабылдағаны туралы қолхатты көрсеткен жағдайда жіберіледі.

Шығармашылық; емтиханды өткізу кезінде бір орыннан басқа орынға ауысуға, емтихан материалдарымен алмасуға, көшіріп алуға, аудиторияға оқулықтарды, басқа да әдістемелік әдебиеттерді, мобильді байланыс құралдарын кіргізуге және қолдануға тыйым салынады.

Шығармашылық емтихандар тыныш және қолайлы жағдаймен

камтамасыз етіледі, талапкерлерге өз білімі мен білік деңгейін толық көрсете алуына барынша мүмкүндік жасалады.

Шығармашылық емтихандарды өткізу кезінде талапкерлерге және оны өткізу үшін тартылған жоғары оқу орнының қызметкерлеріне өзімен бірге байланыс және электрондық-есептеу техникаларын алуға және пайдалануға тыйым салынады.

Шығармашылық емтихан басталғаннан кейін талапкерлерге емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды рәсімдеуге ұсынылған тәртіптер түсіндіріледі, сондай-ақ шығармашылық емтиханның басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялаудың және апелляция өткізудің уақыты мен орны көрсетіледі.

Шығармашылық емтиханды өткізу кезінде талапкер мынадай талаптарды сақтайды:

- емтихан алушы көрсеткен орынға отыру;
- тыныштық сақтау және өз бетінше жұмыс істеу, емтихан алушымен және басқа талапкерлермен сөйлеспеу;
- аудиторияда жүрмеу, басқа орынға отырмау;
- шығармашылық емтиханның аяқталғанға дейін емтихан алушының рұқсатынсыз емтихан аудиториясынан шықпау.

Осы қағидаларды бұзған жағдайда талапкер аудиториядан шығарылады. Бұл ретте емтихан жұмысының титулдық парағына емтихан алушының қолымен расталған шығару себебі туралы жазылады. Талапкердің бұл жұмысы жойылады.

Талапкер дәлелді себептермен емтиханға кешігіп немесе келмеген жағдайда ол шығармашылық емтиханды жазбаша өтініші мен шығармашылық емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептерін растайтын құжаттарды ұсынуы негізінде ректордың рұқсаты бойынша бекітілген кесте шеңберінде басқа уақытта тапсыруға жіберіледі.

Шығармашылық емтиханды жіберіп алуына дәлелді себептер мыналар:

талапкердің ауырып қалуы (емдеу мекемесінен ауырып қалғандығы туралы анықтаманы ұсынумен расталады, анықтама емдеу мекемесінің мөрімен бекітіледі);

төтенше жағдайлар, сондай-ақ жол-көлік оқиғасы (мемлекеттік мекемеден төтенше жағдайдың немесе жол-көлік оқиғасының болу фактісін айғақтайтын анықтама ұсынумен расталады).

Дәлелді себептер бойынша шығармашылық емтиханға келмеген тұлғалар оған шығармашылық емтихандарды өткізу мерзімінен кешіктірілмей қосымша анықталған күні жіберіледі.

Дәлелсіз себептермен шығармашылық емтиханға келмеген талапкерлер емтихан тапсыруға жіберілмейді.

Шығармашылық емтиханға қайта қатысуға және қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

Емтихан жұмыстарын тексеру тек жоғары оқу орнының ғимаратында жүргізіледі.

Шығармашылық жұмыстарды тексеруді тек пәндік комиссияның

мүшелері жүргізеді.

Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары еркін нысандағы бағалау ведомостымен және пәндік комиссия хаттамасымен рәсімделеді.

Шығармашылық емтиханның қорытындысы ведомостпен және пәндік комиссияның хаттамасымен рәсімделеді.

Емтихан алушымен сарапталған жоғары және төмен балл жинаған және 5% қалған жұмыстарын пәндік комиссияның төрағасы емтихан жұмыстарын қосымша тексереді.

Тексерілген жұмыстар, бағалау ведомостері және бағалары мен тексеруші емтихан қабылдаушылардың, пәндік комиссия төрағасының қолдары қойылған хаттамалар жауапты хатшыға (оның орынбасарына) нәтижелерді жариялау үшін беріледі.

Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткеннен кейін келесі күні хабарланады.

Талаптарды сақтауды және шығармашылық емтихандарды бағалау кезіндегі даулы мәселелерді шешуді, емтихан өткізу кезеңінде шығармашылық емтихандар тапсырушы тұлғалардың құқығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында апелляциялық комиссия құрылады.

Апелляциялық комиссия шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтінімдерін қарастыру үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Нұр-Мұбарак ЕИМУ ректордың бұйрығымен бекітіледі.

Апелляцияға өтінімді апелляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтихан тапсырушы тұлға жеке береді. Өтінім шығармашылық емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарастырады.

Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіпте жұмыс істейді. Тұлға апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның өтінімі апелляцияға қарастырылмайды.

Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санынан көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның және комиссия мүшелерінің барлығының қолы қойылған хаттамамен рәсімделеді.

Шығармашылық білім беру бағдарламасына түсетін тұлғалар тестілеудің екі пәнінің ұпайы есептеледі: оқу сауаттылығы және Қазақстан тарихы.

III. Нормативтік талаптар

«Дінтану» білім беру бағдарламасы талапкерлердің кәсіби біліктілігін тексеруді талап ететін шығармашылықтың қатарына жатады.

Түсу емтихандарының бағдарламасы мен тапсырмалары шығармашылық кабілеттері бар, дін негіздері бойынша белгілі деңгейде сауатқа ие тұлғаларды таңдау мақсатында құрылған.

Осы білім беру бағдарламасына түсу үшін талапкерлер арнайы пәндер бойынша 2 шығармашылық емтихан тапсырады:

1. Кәсіпке жарамдылығын анықтау үшін әңгімелесу
2. Дін негіздері бойынша ауызша емтихан.

I. «6B02202-Дінтану» білім беру бағдарламасы бойынша оқуға түсушілерге арналған емтихан сұрақтары

- Діндердегі миссионерлік қызметті қалай түсінесіз?
- Дін мен ғылым арақатынасын баяндаңыз
- Исламның өзге діндерден ерекшелігін, принциптерін сипаттаңыз
- Буддизмнің тарихы мен қасиетті кітаптары
- Ұлттық және әлемдік діндердің айырмашылықтары мен ұқсастықтары
- Дәстүрлі қазақ дүниетанымындағы ислам мәдениетінің рөлі
- Қазақстандағы жаңа діни ағымдардың өсуінің негізгі себептері
- Інжілдің құрылымы мен жинақталуы
- Қазіргі Қазақстандағы діни ахуал туралы баяндаңыз?
- «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» заңының тарихы мен мазмұны
- Діннің шығу тарихына қатысты тұжырымдар
- Исламдағы діни мерекелердің мұсылман қоғамындағы рөлі
- Қазақ дүниетанымындағы дін мен салт-дәстүр арақатынасы
- Қазіргі Қазақстандағы діни конфессиялар туралы баяндаңыз
- Қазақтың дәстүрлі діни дүниетанымындағы ханафи мазхабының рөлі
- Исламдағы иман негіздерінің мұсылман дүниетанымындағы маңызы
- Қазақстан қоғамындағы дәстүрлі діндердің рөлі мен орны
- Діни экстремизм, терроризм анықтамасы мен түрлері
- Православия бағытының тарихы мен сенімдік ерекшеліктері
- Қазақ ақын-жыраулар мұрасындағы діни құндылықтар
- Имам Ағзам Әбу Ханифа ғұмыры мен еңбектері
- Атеизм ұғымы мен өкілдері
- Мұхаммед пайғамбардың тарихи рөлі мен мұрасы
- Абай мен Шәкәрімнің діни идеяларындағы сабақтастық
- Ежелгі қазақ сенімі мен исламдық құндылықтар арасындағы сабақтастық
- Иудаизм сенімі мен тарихы
- Индуизмнің қасиетті кітаптары мен мерекелері
- Сикхизм тарихы мен сенімдері
- ҚР-ғы діни конфессиялар мен діни бірлестіктер туралы баяндаңыз
- Католицизм тарихы мен сенімдері
- Діни сана ұғымының мәнін ашыңыз
- Сүннет пен хадистің айырмашылығы.
- Зороастризмдегі пайғамбарлықтың рөлі мен маңызы
- Қазақстандағы Христиандық тарихы мен миссионерлік қызметі
- Монотеисттік діндердегі ортақ ұғымдар мен идеялар
- Синтоизм тарихы мен сенімдері

- Конфуциандық тарихы мен сенімдері
- Даосизм сенімі мен идеялары
- Имам Матуриди өмірі мен кітаптары
- Буддизмнің негізгі бағыттары: Хинаяна мен Махаяна
- Ежелгі Мысыр мәдениеті мен құдайлары
- Ежелгі грек өркениеті мен құдайлары
- Христиандықтың қалыптасуы мен дамуы
- Сопылық тарихындағы Қожа Ахмет Иасауидің рөлі мен еңбектері
- Алаш зиялылары мұрасындағы діни идеялар
- Абай қара сөздеріндегі діни идеялар
- Ұлттық діндердің ерекшеліктері мен идеялары
- Дін мен зайырлылық арақатынасы
- Қазақ тарихындағы исламға дейінгі сенімдер туралы баяндаңыз
- Ортағасыр мұсылман ойшылдарының ғылым тарихындағы рөлі
- Дінаралық диалогтың Қазақстандық үлгісі
- ҚМДБ-ның қазақ руханиятындағы рөлі мен маңызы
- Діннің таралуы мен табыну объектісіне қатысты классификациялар
- Авеста кітабының құрылымы мен мазмұны
- Тәураттың құрылымы мен мазмұны
- Секта, деноминация, культ ұғымдарының мәнін ашыңыз
- Протестантизмнің қалыптасуындағы М.Лютердің рөлі
- Христиандықтағы «үштік сенім» концепциясы
- Исламдағы жәдидшілдік мектептер мен идеялары
- Қазақстандағы зайырлылық принциптері мен формасы

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- Ержан Қ, Махмет М., Салыстырмалы діндер тарихы. Алматы: 2017.
- Байтенова Н.Ж. және т.б. Дінтану: энциклопедиялық сөздік. Қазақ университеті баспасы. Алматы, 2018. – 2 том.
- Бұлан Ж. Ежелгі және қазіргі заманғы діндер тарихы. – Алматы: «Нұр-Мұбарак» баспасы, 576 б.
- Асан Т., Балапанова А.С., Козырев Т.А. Қазақстанның дін жөніндегі мемлекеттік саясаты. Алматы: «Қазақ университеті», 2013
- Байтенова, Н. Ж., Бейсенов Б. Қ., Абжалов С. В. Исламдағы секталар мен бағыттар. Оқу-әдістемелік құралы. Әл-Фараби атын. Қазақ ұлттық ун-ті - Алматы: Қазақ университеті, 2013 . — 110 б.
- Имаммади Т. Ислам құқығына кіріспе. – Алматы: «Нұр-Мұбарак» баспасы, 2021. – 241 б.
- Б.Қ. Бейсенов., А.Р. Игисенова. Христиандық тарихы. (Оқу құралы). Алматы: Қазақ университеті, 2016. 171 б.
- Армстронг К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны / ауд. Д.Кенжетай, К.Қаратышқанова, А.Тасболат // — Алматы, 2018

- Шабан Өз. Ислам тарихы / ауд. Есімқұлов Е.Н. – Алматы, 2018. – 352 б.
- Махмет Мұратхан, Яһудилік. Нұр-Мұбарак баспасы, Алматы, 2019. – 160 б.